

ACC. N:R M. 8386:1-5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olva Ekesson

Härad: Bjäre Adress: Skelid. Tor

Socken: Haruf Berättat av:

Uppteckningsår: 1949 Född år 1876 i Småryd. Haruf

Listebrev

N. M. 49.

Kirtebrev har förekommit här sedan lång tid tillbaka, och det fins ännu en del bevarade (men de äro sålunda) fastklistrade i locket på gamla ekkiristor. Det stora flertalet man frågar efter kirtebrev vet inte vad det är och har aldrig hört det omtalas till och med 90-åringar beta det inte. De brev som finnas äro ju gamla och somliga nästan föruttrade, så de äro svåra att se, men det fins dock en del hela och välbehållna. De ha varit så väl fastklistrade att det fins märke i kirstlocket på gamla kiristor där kirtebrev varit fastklistrade. De hade väl ingen annan benämning än "Kirtebrev" och vore alltid i kirstlocket, har inte hört omtalas att de varit inramade. Huru kirtebrevon förvärfats eller priset på dem är det ingen som har reda på.

De gamla ekkister som fins kistebrev ut,
har gått i arv i gamla böckartens släkter
så det antages att sjöfolket haft dem med
sig hem. I de kister som brev finnas står
initialerna, på kistan, till någon kvinnlig
släkting som arvkoningarna har reda på,
så det kan tänkas att hon fått brevet an-
tingen av sin fästman, eller av sina för-
äldrar när hon fått kistan. En ekkista in-
gick i hemgiften som varje burgen bond-
dotter fick i sitt hem.

Att kistebreven skulle besitta någon magisk
eller skyddande egenskap har ingen högt
omtalas, då för ett religiöst allvarsord
som hon skulle läsa när hon öppnade sin
kista. Motiven på kistebreven äro bibliska
ur nya Testamentet, och under står ett
religiöst vers, samt var det blivit tryckt och
årtalet.

Stoskrift av ett par Gåstebrev.

Brevet är 4 dm långt och 3 dm brett delat i
två delar ena delen föreställer "Jesus sover
i skeppet," andra delen föreställer

"Den stora nattvarden," runt varje bild
en smal bård målad, alth är målad
i vattenfärg. Ett blått och något gulth.

Första bilden föreställer

Jesus hvilande i ena ändan på ett
skepp och framför honom stå två lärjungar
under stjär

Jesus sover i skeppet Matt. ev. 8 cap 23-25 v.
När Jesus i ett skepp sig lägger ned att hvila
Da stormar Rapoets väg och gulligt blå.
Lärjungarna sig fruktar; och i hast till Jesus illa
och ropar Herre Hjälp, Hek Hjälp oss bi förqas
Da vaknar Jesus upp och vädret våldigt fruktar.
Jönköping 1890 Tryckt i Direktionen Lundssted.
Tryckeri.

Andra delen. "Den stora Nattwarden" är bilden delad tvärs över med ett streek, översta är åter indelat i tre fält. På det första går en man och gräver i sin jord, mitt på går en man och leder en ox, och på det sista stå en man och en kvinna och hålla varandra i händerna.

Under streeket, sitter en man med krona på huvudet, på en tron, framför honom stå några män, och under står.

Den stora Nattwarden Suk. ewg. 14 cap. 16-20a.
En nattward ledes till, och tjänarena kasta dem budomän en gång att kalla till Guds bord.
De flesta dock, Guds bud och kallelse förkasta.
En till sin ox går, en annan till sin jord.
En tredje vill sin själhet med sin kärlek ställa.
Ack! öfka dig O själ, att ej Guds nåd föspilla.

Jönköping 1890 Tryckt i Direktören Lundstedts
Tryckeri

Ett annat kistebrev som jag har sett, har samma storlek 4 x 3 dm. Men sitter i så att bilden är på den ena halvan och föreställer en vackert klädd dam med krona på huvudet, under står "Den Heliga Jungfrun Maria". Den andra delen bara läsningen står är borta endast ett litet hörn är kvar, ty på man kan se Stockholm 1713.

En gång i min ungdom bar jag hos en gammal pigga och hon visade sin kista, där i locket hängde ett kistebrev, men det var inte likt dessa gamla, utan mera marknadsgranulat, det föreställde ett par fästefolk och under stod ett kärleksbrev. Hon sade, att hon fått det i marknadsgrävorna av en herre. Jag har frågat många om de sett något dylikt kistebrev, men ingen har sett eller hört talas därom. Pigan var inte härifrån orten, så kanske det brukats i hennes hembygd.